

Podpora zaměstnávání osob se zdravotním postižením – přijaté změny

Podpora zaměstnávání OZP

- Obecně snahou státu by mělo být motivovat zaměstnavatele k vytváření pracovních míst pro osoby se zdravotním postižením a jejich následné zaměstnávání,
- k této motivaci přispívá řada nástrojů,
- dalším cílem podpory zaměstnávání osob se zdravotním postižením by mělo být prostřednictvím zdravotní, sociální a pracovní rehabilitace přispívat k plnohodnotnému začlenění osob se zdravotním postižením na trh práce.

Právní úprava

- Zaměstnávání osob se zdravotním postižením je komplexně upraveno v zákoně 435/2004 Sb., o zaměstnanosti – od 1.10.2004
- **Osobami se zdravotním postižením** jsou fyzické osoby, které jsou orgánem sociálního zabezpečení uznány
- invalidními ve třetím stupni,
- invalidními v prvním nebo druhém stupni,
- zdravotně znevýhodněnými.

Jednotlivé základní nástroje možné podpory

- Pracovní rehabilitace
- zřízené pracovní místo pro osoby se zdravotním postižením
- Příspěvek na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením
- Povinný podíl
- Daňové úlevy

Statistické údaje

- V evidenci Úřadu práce ČR
- Celkem 47 tis. uchazečů – osob se zdravotním postižením
- Osoby se zdravotním znevýhodněním – 4 tis.
- Osoby invalidní v 1. stupni – 25 tis.
- Osoby invalidní ve 2. stupni – 15 tis.
- Volných pracovních míst – 14 tis.

Průběžně diskutované oblasti

- Posuzování OZP pro trh práce v kontextu koordinované a pracovní rehabilitace
- Osvěta, podpora a praktická pomoc zaměstnavatelům na volném trhu práce, monitoring, podpora regionálních sítí spolupráce,
- Spolupráce sociálních služeb a trhu práce – koordinované využití nástrojů
- Vytvoření a ověření postupu pro uznávání zaměstnavatelů OZP
- Povinný podíl zaměstnaných OZP (zavedení evidence tzv. náhradního plnění)
- V rámci informačního systému resortu MPSV zavést podrobnější monitoring

Posuzování OZP pro trh práce v kontextu koordinované a pracovní rehabilitace

- Výstupy projektu Pregnet - metodika standardů a postupů pracovní rehabilitace v praxi a metodika standardů ergodiagnostiky pro účely hodnocení pracovního potenciálu OZP,
- projekt obsahuje doporučení pro standardizaci pracovní rehabilitace,
- důležitá je ergodiagnostika - zabezpečit využívání vybudované sítě ergodiagnostických center pro účely hodnocení pracovního potenciálu OZP – připraven projekt
- byl připraven metodický postup ze strany Úřadu práce ČR v oblasti realizace pracovní rehabilitace a spolupráce odborných útvarů Úřadu práce ČR při začleňování OZP na trh práce,
- teze koordinované rehabilitace.

Osvěta, podpora a praktická pomoc zaměstnavatelům na volném trhu práce, monitoring, podpora regionálních sítí spolupráce

- Osvětová činnost bude navazovat na provedené systémové změny v oblasti podpory zaměstnávání OZP,
- současně je nutné vše směřovat k praktické pomoci zaměstnavatelům,
- Je ve svém počátku realizován projekt zabývající se podporou zaměstnavatelů na volném trhu práce.

Spolupráce sociálních služeb a trhu práce – koordinované využití nástrojů

- Byl zpracován „Návrh na vytvoření prostupného systému sociální a pracovní rehabilitace“,
- vypracován koncepčně strategický rámec pro sjednocení postupů ÚP ČR při realizaci pracovní rehabilitace v prostupném systému sociální a pracovní rehabilitace,
- pro nově nastavovaný systém je potřeba dále vytvářet síť poradců pro pracovní rehabilitaci, tj. zabezpečit pozici poradce pro pracovní rehabilitaci na vybraných kontaktních pracovištích,
- k zajištění efektivnosti nově nastavovaného systému a profesionalizaci pracovní rehabilitace je nutné zabezpečit zvyšování odborných kompetencí poradců pro pracovní rehabilitaci,

Legislativní změny

EVIDENCE

Obecné informace k novele

- **Zákon č. 206/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 435/2004Sb., o zaměstnanosti**
- **platnost** od 14. 7. 2017
- **účinnost – dělená:** od 29. 7. 2017 a 1. 10. 2017

Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů

Přehled dotčených ustanovení:

§ 81, § 83, § 84 zákona o zaměstnanosti ⇒ úprava v oblasti zaměstnávání osob se zdravotním postižením – plnění povinného podílu

Účinnost od 1. 10. 2017

V souvislosti se zaměstnáváním osob se zdravotním postižením **se zřizuje evidence tzv. náhradního plnění.**

EVIDENCE

Evidence plnění povinného podílu je vedena Ministerstvem práce a sociálních věcí v elektronické podobě.

Správcem evidence je Ministerstvo práce a sociálních věcí.

V evidenci jsou vedeny

- identifikační údaje dodavatele a odběratele,
- cena výrobků, služeb nebo zakázek bez daně z přidané hodnoty započitatelná do plnění povinného podílu,
- datum dodání výrobků, služeb nebo realizace zakázek, číslo dokladu, jímž byla vyúčtována dodávka výrobků, služeb nebo realizovaná zakázka,
- datum zaplacení odebraných výrobků, služeb nebo realizovaných zakázek
- a čtvrtletní přepočtený počet zaměstnanců, kteří jsou osobami se zdravotním postižením.

- Předmětná evidence poskytne odběratelům, dodavatelům a kontrolním orgánům **přehled o jednotlivých dodávkách** realizovaných v rámci náhradního plnění.
- Předmětnou změnou **dochází ke změně způsobu vedení** této evidence, ale náhradní plnění bude i nadále věcí dodavatelsko-odběratelských vztahů, do kterých stát žádným způsobem nezasahuje.
- **Za správnost údajů** v evidenci plnění povinného podílu **odpovídá dodavatel výrobků, služeb nebo zakázek.**
- MPSV v této souvislosti vypracovalo manuál pro dodavatele a odběratele - tento manuál je k dispozici na internetových stránkách MPSV,
- Dále jsou zde také uvedeny odpovědi na nejčastější dotazy související se zřízením evidence plnění povinného podílu. Technické dotazy a odpovědi jsou dostupné na internetových stránkách

Zákon č. 327/2017 Sb., kterým se mění zákon č.435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 251/2005 Sb., o inspekci práce, ve znění zákona č. 93/2017 Sb.

Obecné informace k novele

- **platnost od 6. 10. 2017**
- **účinnost – dělená:**
 - ❖ prvním dnem kalendářního čtvrtletí následujícího po vyhlášení zákona ve Sbírce zákonů České republiky – od 1. 1. 2018
 - ❖ změna výše limitu náhradního plnění – od 1. 1. 2018

Novelizované právní předpisy

- zákon o zaměstnanosti,
- zákon o inspekci práce

přehled zásadních změn

Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti ve znění pozdějších předpisů

- **komplexní systémová změna** právní úpravy v oblasti zaměstnávání osob se zdravotním postižením, **kterou dochází k jednoznačnému oddělení a pojmovému odlišení volného a chráněného trhu práce**

V souvislosti s touto změnou dochází k **novému označení příspěvků poskytovaných zaměstnavatelům**, kteří zaměstnávají osoby se zdravotním postižením.

§ 75 zákona o zaměstnanosti ⇒ **příspěvek na zřízení pracovního místa pro osobu se zdravotním postižením**

Příspěvek se bude týkat zaměstnavatele, který **zřídí pro osobu se zdravotním postižením na základě písemné dohody uzavřené s Úřadem práce České republiky pracovní místo** s tím, že se na něj nebudou vztahovat podmínky určené pro chráněný trh práce, tj. dosavadní podmínky pro vymezení chráněného pracovního místa.

§ 76 zákona o zaměstnanosti ⇒ příspěvek na úhradu provozních nákladů vynaložených v souvislosti se zaměstnáváním osoby se zdravotním postižením

- **Poskytování příspěvku již nebude vázáno na zřízená či vymezená chráněná pracovní místa, protože tento institut bude nahrazen dohodou o uznání zaměstnavatele za zaměstnavatele na chráněném trhu práce.**
- **Nově jsou stanoveny náležitosti žádosti** o poskytnutí tohoto příspěvku a rovněž dohody o poskytnutí tohoto příspěvku.
- Zároveň se zpřesňuje právní úprava poskytnutí tohoto příspěvku ve vztahu k osobě samostatně výdělečně činné, která je osobou se zdravotním postižením.

§ 78 zákona o zaměstnanosti ⇒ chráněný trh práce a dohoda o uznání zaměstnavatele za zaměstnavatele na chráněném trhu práce

- **nahrazení administrativně náročného systému vymezování CHPM novým institutem, kterým je uznání zaměstnavatele za zaměstnavatele na chráněném trhu práce**
- Uznání zaměstnavatele za zaměstnavatele na chráněném trhu práce bude jednorázový akt, kterým chceme zajistit, že do systému podpory chráněného trhu práce vstoupí jen takové subjekty, které žádným způsobem nezneužívají poskytovanou podporu.
- **Dohoda** o uznání zaměstnavatele za zaměstnavatele na chráněném trhu práce se bude uzavírat se zaměstnavatelem, který splní zákonem o zaměstnanosti stanovené podmínky, **na dobu 3 let – následně na dobu neurčitou**
- **Zpřehlednění systému** podpory zaměstnávání osob se zdravotním postižením.
- **Přechodné období 1.1.2018 – 30.6.2018**

§ 78a zákona o zaměstnanosti ⇒ příspěvek na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením na chráněném trhu práce

- **zvýšení příspěvku na základě senátního pozměňovacího návrhu** o 800 Kč, a to z důvodu zvýšení minimální mzdy od 1. 1. 2018.
- Příspěvek na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením na chráněném trhu práce bude poskytován ve výši **12 000 Kč**, přičemž k tomuto příspěvku zaměstnavateli bude náležet **paušální částka 1 000 Kč** měsíčně na náklady vynaložené na zaměstnávání osoby se zdravotním postižením v kalendářním čtvrtletí, za které o poskytnutí příspěvku žádá.

13 000 Kč

- **Poskytování příspěvku již nebude vázáno na zřízená či vymezená chráněná pracovní místa**, protože tento institut bude nahrazen dohodou o uznání zaměstnavatele za zaměstnavatele na chráněném trhu práce.

Možnost odstranění tvrdosti zákona

- **na základě písemné a odůvodněné žádosti** zaměstnavatele ve výjimečných případech hodných zvláštního zřetele může ministr práce a sociálních věcí **odstranit tvrdost zákona a prominout splnění podmínky tzv. bezdlužnosti**, pokud se bude jednat o nedodržení lhůt stanovených k úhradě nedoplatků zaměstnavatele.

Lhůty pro doručení žádosti o prominutí splnění podmínky tzv. bezdlužnosti:

- nejpozději do **konce druhého kalendářního měsíce následujícího** po uplynutí kalendářního čtvrtletí, za které je o poskytnutí příspěvku žádáno pouze v případě, **když prokazuje splnění podmínky tzv. bezdlužnosti zaměstnavatel sám.**
- v případě, že **splnění podmínky tzv. bezdlužnosti zjišťoval Úřad práce České republiky**, pokud mu k tomu dal zaměstnavatel souhlas **nejpozději do jednoho měsíce ode dne, kdy se zaměstnavatel o svých nedoplatcích od krajské pobočky Úřadu práce České republiky dozvěděl.**

§ 81 zákona o zaměstnanosti ⇒ snížení 36násobku poskytovaného plnění

na 28násobek

➤ opatření k zabránění tzv. „přefakturace“ – účinnost od 1. 1. 2018

Forma plnění povinného podílu zaměstnávaných osob se zdravotním postižením odběrem výrobků nebo služeb nebo zadáváním zakázek zaměstnavatelům zaměstnávajícím více než 50 % osob se zdravotním postižením nadále vyvolává negativní jev, tzv. přefakturaci, při které jsou přes některé zaměstnavatele přefakturovány výrobky, aniž by se na nich podílely osoby se zdravotním postižením.

Proto dochází ke **snížení 36násobku poskytovaného plnění na 28násobek** průměrné mzdy v národním hospodářství za první až třetí čtvrtletí předcházejícího kalendářního roku za každého přepočteného zaměstnance se zdravotním postižením zaměstnaného v předchozím kalendářním roce.

Děkuji za pozornost